

TALLINNA ÜLIKOOL

Loodus- ja
terviseteaduste instituut

09.03.2026 reg nr 2-10/702

Sotsiaalministeerium

Vaimse tervise osakond

Lugupeetud Anne Randväli

Arvestades, et Sotsiaalministeerium kavandab Rahvatervise seaduse täiendamist eesmärgiga leevendada koolide tugispetsialistide puudust, soovime teha ettepaneku lisada seadusesse ka loovterapeudi ametikoht haridusasutustes ja kohalikes omavalitsustes.

Tallinna Ülikoolis on alates 2007. aastast toimunud kunstiteraapiate magistriõpe ja meie õppekava kuulub tervishoiu valdkonna õppekavade gruppi. Õppekava maht on 120 EAP ning alates 2025. aastast toimub õpe tasulise osakoormusõppena, nominaalajaga kolm aastat. Õppekaval on kaks spetsialiseerumissuunda: visuaalkunstiteraapia ning tantsu- ja liikumisteraapia. Õppekohti on õppekaval 16.

Õppekaval on tänaseks 200 vilistlast, kes töötavad sotsiaal- ja tööalase rehabilitatsiooni valdkonnas, meditsiinis ja hariduses või pakuvad loovteraapia teenust kohalikele omavalitsustele erinevate koostöövormide (OÜ, MTÜ) kaudu.

Õppekava sihtrühmaks on meditsiini-, haridus- ja sotsiaalvaldkonna ja/või kunstistaustaga spetsialistid, kes soovivad töötada psühhoteraapia ja rehabilitatsiooni spetsialistina. Õppekavale kandideerimise eelduseks on teadmised psühholoogiast, anatoomiast ja füsioloogiast ning vastava spetsialiseerumissuuna (visuaalkunstiteraapia või tantsu- ja liikumisteraapia) ja eelduspädevused (keskmiselt 33 EAP). Vajadusel omandatakse ka kunstialased eelduspädevused.

Õppekava lõpetanud on omandanud teadmised ja oskused kunstide rakendamiseks erinevatel loovteraapia sekkumistasanditel: diagnostilisel, psühhoterapeutilisel, rekreatiivsel, funktsionaalsel ja palliatiivsel. Õppekava sisaldab nelja praktikat, millest kolm on asutustes ja erinevate sihtrühmadega (täiskasvanud (sh eakad), lapsed ja noorukid (sh meditsiinasutustes; näiteks Põhja-Eesti Regionaalhaigla, TÜ kliinikumi psühhiaatrikliinik). Neljanda praktika raames toimub klienditöö seansi läbiviimine ja tagasisidestamine õpperühmas.

Alates 2014. Aastast kehtib loovterapeut, tase 7 kutsestandard (<https://www.kutseregister.ee/ctrl/et/Standardid/vaata/11331687>) ning kutse andjaks on Eesti Loovteraapiate Ühing (<https://loovteraapiateyhin.wixsite.com/elty>). Kutsega loovterapeutide arv on aasta-aastalt kasvanud ja tänaseks on neid 51.

Eesti Loovteraapiate Ühingu juures tegutseb ka hariduses töötavate loovterapeutide osakond (<https://loovteraapiateyhin.wixsite.com/elty/haridusasutuses-t%C3%B6%C3%B6tivate-loovterapeutid>), mis koondab haridusvaldkonnas töötavaid loovterapeute, et toetada nende erialast koostööd ja professionaalset arengut.

Arvestades tugispetsialistide (koolipsühholoogid, eripedagoogid) puudust hariduses, on loovteraapia rakendamine haridusasutustes igati põhjendatud ja vajalik. Praegu piirab loovterapeutide laiemat kaasamist asjaolu, et koolijuhid lähtuvad põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses (PGS) sätestatust ning on ettevaatlikud ametikohtade loomisel, mida seadus otseselt ei nimeta. Samas lisandub igal aastal haridusasutusi, kes on loovterapeudi tugispetsialistina oma meeskonda kaasanud. Haridusvaldkonnas on praegu fookuses kaasav haridus ja loovterapeutide kaasamine aitab ellu viia kaasava hariduse põhimõtteid, pakkudes diferentseeritud tuge õpilastele, kellele tavapärase vestlusel põhinev nõustamine ei pruugi sobida (nt kõnehäired, autismi spektri häired või tugev ärevus).

Viimastel aastatel on suurenenud ka kohalike omavalitsuste huvi loovteraapia teenuse vastu, eelkõige laste ja noorukite sihtrühmale teenuse pakkumiseks.

Rahvatervise seadusesse loovterapeudi lisamine laiendab haridusasutuste võimalusi pakkuda mitmekesiseid vaimse tervise teenuseid; võimaldab kavandada kohalikel omavalitsustel vastavat rahastust; aitab leevendada haridusasutuste ja kohalike omavalitsuste jaoks tugispetsialistide puudust olemasoleva kvalifitseeritud tööjõu arvelt.

Võimalusel soovime teiega kohtuda, et tutvustada loovteraapia rakendusvõimalusi hariduses ning kohaliku omavalitsuse tasandil, samuti ootame kaasamist Rahvatervise seaduse täiendamise protsessi, et selgitada loovteraapia võimalusi nimetatud seaduse raamistikus.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Marika Ratnik
Tallinna Ülikool, kunstiteraapiate õppekava juht